

fremtidige Retsbeviisshed, nærer jeg, som sagt, ikke mindste Tvivl om. Jeg mener derfor, at vi ikke skulle vedtage denne Lov nu. Jeg har ikke kaldt den en radical Lov; jeg har sagt: det er Noget, der maa følge af de Reformer, som Grundloven ligefrem gjør nødvendige; jeg har kun sagt, at det ikke er rigtigt at begynde med Enden, men at man derimod skal begynde med Begyndelsen. Naar man lader den Tid gaae hen, som nødvendig maa hengaae for at naae til dette Punkt, tvivler jeg ingenlunde om, at den Anskuelse, som jeg flere Gange har paapeget, vil have gjort sig gjældende i Høiesteret og faaet Fasthed der, og saa vil Nationen undgaae at see Røvingerne Ansigt til Ansigt. Det er det, jeg har bemærket, og det er derfor, at jeg ikke vil stemme for Loven.

Ordføreren: Jeg maa erklære til hvad den ærede Taler har anført, at jeg ikke troer med et eneste Ord at have antydet, at det var de tilfældige nærværende Forhold, som havde fremkaldt denne Lov. Jeg fordrer ikke, at den ærede Taler skal kjende, hvad jeg tidligere har udtalt med Hensyn til Domslovenes Ordning; jeg har i adskillige Aar stræbt i den Retning, og jeg maatte altsaa være berettiget til at fremkomme med et Forslag af denne Natur tilligemed Andre, uden at være udsat for den Anke, at det er en Leilighedslov, fremkaldt ved tilfældige Omstændigheder. Saameget troer jeg at turde sige. Som sagt, jeg fordrer aldeles ikke, at den ærede Taler skal følge, hvad jeg i den Retning har arbejdet for, men, naar han fremstaaer med en Anklage, saa fordrer jeg, at han skal kjende en lille Smule dertil.

C. N. Petersen: Jeg kan dog ikke forstaae, hvorledes man kan sige, at det ikke skulde være Lovgivningens Sag at ordne disse regulerende Bestemmelser, der staae i Forbindelse med en Sag som denne. Hvad der gjælder om Fremgangsmaaden ved Retterne har hidtil bestandigt været Lovgivningens Sag, hvad enten det er Underretten, Overretten eller Høiesteret, enten det er her i Landet eller i Colonierne, og selv i den Ret, hvor den ærede Rigsdagsmand fra Helsingør (Niemi-

roth) i sin Tid har siddet, var det jo bestemt ved Lovgivningen. Om det skal være en bedre Vej nu for Fremtiden at staae ind paa, at gjøre det til Gjenstand for Administrationens Bestemmelse, veed jeg ikke, men jeg for mit Vedkommende troer det ikke, men det forundrer mig i Grunden, at Rigsdagen ved denne Leilighed synes saa redebøn til at give Styt paa, at lade Lovgivningen have nogen Deelagtighed deri, og derfor vil jeg kun lægge de Herrer paa Hjerte, som sige, at det ikke er Lovgivningens Sag, at de saa staae en Streg over Alt, hvad her i Landet er skeet indtil den Dag idag.

Nimestad: Det har undret mig, ligesom en af de tidligere ærede Talere (Bloug), i høi Grad, at denne Lov nu har mødt Modstand, og navnlig den Modstand, som er fremkommen fra en æret Rigsdagsmand (Zahle), der sidder skraaet over for mig, som virkelig forekommer mig at have; om jeg saa maa sige, en usædvanlig Frygt for den politiske Udvikling og for, hvad deraf kan komme frem. I Martusinder har offentlig Retspleie fundet Sted, hvilket den ærede Rigsdagsmand veed, ligesaa godt som jeg, og det under Forhold, hvor der er skeet store Omvæltninger og Udviklinger i Retsbeviissheden, som det kaldes, uden at Folk derfor har sporet saa voldsomme Følger deraf. Den ærede Rigsdagsmand maa i saa Henseende erindre, at dengang Hephaistos dannede Achilles's Skjold, da' var det første Felt, der blev sat deri, en Retstrætte, og Dømmerne sad omkring Parterne og afgave deres Kjendelse om de stridende Parter, og to Talenter laae paa Jorden til den, der redest og bedst sin Kjendelse afgav; dette er et Sagn, som er omtrent 3000 Aar gammelt. Siden den Tid have mange Ryskelsler fundet Sted i mange Lande, og her i Europa har der været tidligere og i de senere Aar været Revolutioner og Omvæltninger, ligesom ogsaa politiske Sager have været dragne frem i stor Mængde; men alt det have Nationerne seet paa, uden at tage Skade derved; Nationerne have seet de to Medusa-Hoveder vendte mod hinanden, uden at tage Skade derved, og det er ogsaa meget let forklarligt; thi duer Nationen no-